



**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság**

**V É G Z É S**

- Az ügy száma:** **Knk.VII.37.997/2016/4.**
- A tanács tagjai:** Dr. Kalas Tibor a tanács elnöke  
Dr. Tóth Kincső előadó bíró  
Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet bíró
- A kérelmező:** **Kérelmező  
(cím)**
- A kérelmező képviselője:** Dr. Sepsi Tibor Lajos ügyvéd  
(cím)
- A kérelmezett:** Nemzeti Választási Bizottság (1054 Budapest, Alkotmány u. 3.)
- Az ügy tárgya:** népszavazási ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata
- A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:** kérelmező
- A felülvizsgálni kért jogerős határozat:** Nemzeti Választási Bizottság 136/2016. számú határozata

**Rendelkező rész**

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 136/2016. számú határozatát helyben hagyja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg az államnak – külön felhívásra – 10.000 (tízezer) forint eljárási illetéket.

E végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

**Indokolás**

**A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

- [1] A Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) Erdélyi Katalin Krisztina magánszemély (a továbbiakban: kérelmező) által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés ügyében 136/2016. számú határozatával döntött. Az NVB az „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés helyezze hatályon kívül a XXXIII. nyári olimpiai és XVII. nyári paralimpiai játékok pályázatáról és rendezéséről szóló 2016. évi LVIII. törvényt?” kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítését jelzett számú határozatával megtagadta.
- [2] Az NVB megállapította, hogy a népszavazási kérdés a XXXIII. nyári olimpiai és XVII. nyári paralimpiai játékok pályázatáról és rendezéséről szóló 2016. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Törvény) hatályon kívül helyezésével – a Törvényben foglalt, az Országgyűlés szervezetalakítási hatáskörét érintő rendelkezései útján – az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés e) pontjába ütközik, így az országos népszavazás tárgya nem lehet.

**Knk.VII.37.997/2016/4.**

- [3] Az NVB a felülvizsgálni kért határozat indokolásában kifejtette, hogy a Törvény számos rendelkezése szól szervezetalakítási kérdésekről. A Törvény 5. § (1) bekezdése a Sportolói Bizottságról, a Törvény 6. § (1) bekezdése az Olimpiai Védnökök Testületéről, a Törvény 9. § (1) bekezdése Budapest 2024 Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaságról (továbbiakban: Budapest 2024 Nonprofit Zrt.) rendelkezik. A Törvény 10. § (1) bekezdése pedig kimondja, hogy az olimpiai megvalósítási hatóság – az Olimpiai és Paralimpiai Játékok rendezési jogának elnyerése esetén létrehozásra kerülő – önálló feladat- és hatáskörrel rendelkező központi hivatal.
- [4] Az NVB határozatának indokolásában hivatkozott az Alkotmánybíróság 45/2010. (VI.22.) AB határozatára, amelyben az Alkotmánybíróság még az Alkotmány alapján értelmezte az Országgyűlés szervezetalakítási tiltott tárgykör tartalmát. E határozatban – hivatkozva a 25/2004. (VII. 7.) AB határozatban kifejtett indokolására – az Alkotmánybíróság rögzítette, hogy „[a]z Alkotmány szabálya szerint már nem csak személyi kérdésekben való döntésekről nem lehet országos népszavazást tartani, hanem az Országgyűlés hatáskörébe tartozó szervezetalakítási (szervezet-átalakítási, szervezetmegszüntetési) kérdésekről sem. Olyan következtetésre nem lehet jutni az Alkotmány szövege alapján, hogy a tilalom csupán valamely szerv belső szervezetének átalakítását érintő kérdésre vonatkozik. Az Alkotmány szervezetalakítás alatt nem csupán valamely szerv belső szervezetének megállapítását érti, hanem a szerv létrehozását vagy átalakítását is. Az OVB-nek, illetve az Alkotmánybíróságnak ezért esetről esetre kell eldöntenie, hogy a népszavazást kezdeményező által megfogalmazott kérdés az Országgyűlés hatáskörébe tartozó szervezetalakítási kérdés-e.” (ABH 2010, 315, 318.)
- [5] Az NVB megállapította, hogy a Sportolói Bizottság, az Olimpiai Védnöki Testület és a Budapest 2024 Nonprofit Zrt. az Országgyűlés által létrehozott jelenleg is működő szervek. A kérdésben megrendezésre kerülő érvényes és eredményes népszavazás a Sportolói Bizottságra, az Olimpiai Védnöki Testületre és a Budapest 2024 Nonprofit Zrt.-re vonatkozó rendelkezések hatályon kívül helyezését eredményezné, amely az NVB megítélése szerint az Országgyűlés szervezetalakítási hatáskörét érinti.
- [6] A NVB álláspontja szerint a népszavazási kérdés a Törvény 10. §-ában – az Olimpia rendezési jogának Magyarország által történő elnyerésének esetén – felállítandó olimpiai megvalósítási hatósággal összefüggésben is érinti az Országgyűlés szervezetalakítási hatáskörét. A Törvénynek a hatóság, mint központi hivatal létrehozásáról szóló rendelkezései később, egy feltételtől függően lépnek hatályba. Az NVB szerint mindez azt jelenti, hogy az Országgyűlés e rendelkezéseknek (a létesítő és a hatályba lépésről szóló szabályoknak) a megalkotásával a szervezetalakításról szóló döntést meghozta. A szervezet tényleges létrehozatala a feltétel bekövetkezésétől és a Törvény végrehajtása iránt tett más intézkedésektől függ, amelyek már nem az Országgyűlés hatáskörébe esnek. Az NVB érvelése alapján a Törvény – népszavazásra javasolt kérdésben – indítványozott teljes hatályon kívül helyezése ezért az Országgyűlésnek a létesítés tárgyában hozott döntését is érintené, a hatályon kívül helyezéssel ugyanis e szervezetalakítás tárgyában hozott, létesítő rendelkezések nem léphetnének hatályba, nem fejthetnének ki joghatást.
- [7] Az NVB határozatában a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről és a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 9. § (1) bekezdését idézve kitért a jogalkotói és választópolgári egyértelműség követelményeire is. Utóbbi kapcsán utalt a Kúria kapcsolódó gyakorlatára (Knk.IV.37.132/2016/4., Knk.IV.37.458/2015/3., Kvk.37.300/2012/2., Knk.IV.37.356/2015/2.), külön kiemelve a megtévesztő kérdés kapcsán hozott Knk.IV.37.457/2015/3. számú határozatot.

**Knk.VII.37.997/2016/4.**

- [8] Az NVB érvelése szerint a kérdés a választópolgárok számára megtévesztő, mert egy esetleges népszavazáson megjelenő választópolgárok döntő többsége nagy valószínűséggel azt gondolhatja, hogy abban a kérdésben nyilvánít véleményt, hogy Budapest vagy Magyarország megrendezze-e a 2024. évi Olimpiai Játékokat. Ezzel szemben a benyújtott népszavazási kérdés szövege szerint arra irányul, hogy a választópolgár egyetért-e azzal, hogy a Törvényt az Országgyűlés helyezze hatályon kívül. A kérdés megtévesztő amiatt is, mert az Olimpia pályázati eljárása a kérdésben megjelölt jogszabály hatályon kívül helyezése esetén is akadály nélkül lebonyolítható, a rendezvény megrendezhető, az érvényes és eredményes népszavazásnak nem szükségszerű következménye a pályázat visszavonása, vagy az elnyert rendezés lemondása.
- [9] Az NVB hangsúlyozta, hogy az Országgyűlés a XXXIII. Olimpiai Játékok és a XVII. Paralimpiai Játékok 2024-es budapesti megrendezésére vonatkozó pályázati szándék támogatásáról szóló 31/2015. (VII. 7.) OGY határozattal (a továbbiakban: OGY határozat) döntött az Olimpiai pályázattal kapcsolatban. E határozatában az Országgyűlés kinyilvánította, hogy az olimpiai pályázatot támogatja és többek között felkéri a Kormányt, Budapest Főváros Önkormányzatát és a Magyar Olimpiai Bizottságot, hogy minden szükséges lépést tegyen meg az olimpiai játékok sikeres pályázata és megrendezése érdekében, figyelemmel arra a tényre, hogy a pályázatban és a rendezésben kizárólag e szervezeteknek van szerepe, hatásköre és tennivalója. Az NVB álláspontja szerint a népszavazási kérdésben megjelölt Törvény esetleges hatályon kívül helyezése nem lenne úgy értelmezhető, hogy a pályázattal felelősöknek tevékenységüket abba kellene hagyniuk, különös tekintettel arra, hogy az OGY határozat szerinti felkérés változatlanul érvényben és hatályban maradna.
- [10] A NVB megjegyezte: kétségtelen tény, hogy a Törvény elnevezése és tartalma alapján összefüggésben áll az olimpiai pályázattal és az esetleges rendezéssel, de azoknak – figyelemmel a kifejtettekre – nem elengedhetetlen feltétele. Az NVB rögzítette, hogy a népszavazási kérdésben megjelölt Törvény elfogadására és részleges hatályba lépésére – 2016. június 19-én – jóval az Országgyűlés döntését követően került sor.
- [11] Az NVB megállapította, hogy a pályázatnak a Törvény megalkotása nem volt előfeltétele. A Törvény tárgya és célja az 1. § (2) bekezdése szerint a pályázattal kapcsolatos technikai, eljárási szabályok rendezése, a törvénynek nincsen olyan lényeges rendelkezése, amelyről a Kormány, Budapest Főváros Önkormányzata, vagy a Magyar Olimpiai Bizottság saját hatáskörben – törvényi felhatalmazás nélkül – ne dönthetne.
- [12] A fentiekben leírtak alapján a NVB megállapította, hogy a kezdeményezésben szereplő kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani, tekintettel arra, hogy a kérdés az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés e) pontjában foglalt tiltott tárgykört érint, továbbá a kérdés az Nsztv. 9. § (1) bekezdése szerinti, az egyértelműség népszavazási eljárásban alkalmazandó követelményének nem felel meg. Az NVB ezért a kérdés hitelesítését – az Nsztv. 11. §-ában foglalt jogkörében eljárva – megtagadta.

**A felülvizsgálati kérelem**

- [13] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében az NVB határozatának megváltoztatását kérte annak érdekében, hogy a benyújtott kérdés hitelesítésre kerülhessen.
- [14] A kérelmező álláspontja szerint az NVB jogszabálysértően állapította meg, hogy a kérdésben az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés e) pontja alapján nem tartható népszavazás. Érvelésében részletesen kifejtette, hogy a felülvizsgálati kérelem tárgyát képező népszavazási kérdés nem irányul szervezetalkítási kérdésben való döntésre, azzal legfeljebb távoli összefüggésben állhat, ezért megalapozatlannak tartotta a támadott határozat erre vonatkozó megállapításait. Indokolásában hivatkozott az Alkotmánybíróság 51/2001. (XI. 29.) AB határozatára, amely

**Knk.VII.37.997/2016/4.**

szerint „az, hogy a népszavazásra szánt kérdés távoli, közvetett összefüggésben áll valamely tiltott népszavazási tárgykörrel, nem eredményezi a kérdés tiltott tárgykörűvé válását”, továbbá az Alkotmánybíróság 105/2007. (XII. 13.) AB határozatára, ahol a testület nem találta tiltott tárgykörbe ütközőnek azt a kérdést, amely nem kifejezetten szervezetalakítási kérdésre irányult.

- [15] A kérelmező további érvként hozta fel, hogy mivel az olimpiai megvalósítási hatóságra vonatkozó törvényi rendelkezések még nem hatályosak, így nem érinti őket a kérdésből következő hatályon kívül helyezés, ezért sem minősül a kérdés tiltott tárgykörbe tartozónak. Ennek alátámasztására hivatkozott a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 10. § (1) bekezdés a) pontjára, amely szerint csak hatályos jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés hatályvesztéséről lehet rendelkezni.
- [16] A kérelmező szerint a Törvény az olimpiai megvalósítási hatóságot még idevágó rendelkezéseinek hatályba lépése esetén sem hozza létre, azt központi hivatalként eredeti jogalkotó hatáskörében a Kormány fogja létrehozni, amelynek alátámasztására a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Ksztv.) 72. § -ára és 73/A. § (1) bekezdésére utalt.
- [17] A kérelmező a szervezetalakítási kérdést illetően végezetül hivatkozott arra is, hogy a Sportolói Bizottság, az Olimpiai Védnöki Testület és a Budapest 2024 Nonprofit Zrt. már a Törvény hatályba lépését megelőzően létrejött szervezetek, amelyeket a Törvény hatályvesztése nem szüntet meg.
- [18] A kérelmező vitatta az NVB azon állítását, hogy a kérdés nem felel meg az Nsztv. 9. § (1) bekezdésében meghatározott egyértelműség követelményének. Szerinte ugyanis a kérdés pontosan megjelöli, hogy eredményes népszavazás esetén az Országgyűlés milyen tartalmú döntés meghozatalára köteles, ezen túlmenően a választópolgárok a szám szerint megjelölt törvény szövegét megismerhetik, így el tudják dönteni, hogy annak hatályon kívül helyezésével egyetértenek-e vagy sem. Érvei alátámasztására hivatkozott az Alkotmánybíróság 24/2012. (V.11.) AB határozatára, valamint a Kúria Knk.IV.37.484/2013/2. és a Knk.IV.37.485/2013/2. számú döntéseire, amelyek szerint az állampolgároktól általánosságban is, valamint a népszavazásra feltett kérdés tekintetében különösen elvárható, hogy a vonatkozó jogszabályok ismeretének birtokában legyenek, és ennek megfelelően adják le szavazatukat.
- [19] A kérelmező vitatta továbbá az NVB azon megállapítását is, amely szerint a kérdés megtévesztő lenne, ugyanis szerinte a kérdés semmilyen formában nem utal arra vagy kelti azt a látszatot, hogy a választópolgár abban a kérdésben nyilvánít véleményt, hogy Budapest vagy Magyarország megrendeze-e a 2024. évi Olimpiai Játékokat, hanem kifejezetten egy megjelölt törvény hatályon kívül helyezésére irányul.

**A Kúria döntése és jogi indokai**

- [20] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [21] A Kúria megállapította, hogy az NVB döntése érdemben jogszerű, de a határozat indokaival teljes körűen nem ért egyet, mert – ellentétben a NVB döntésével – a népszavazási kérdés az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés e) pontjába foglalt tiltott tárgykört nem érint, ugyanakkor a kérdés megtévesztő jellege miatt az egyértelműség népszavazási eljárásban alkalmazandó követelményének nem felel meg, így az NVB a kérdés hitelesítését az Nsztv. 9. § (1) bekezdésére hivatkozással jogszerűen tagadta meg.
- [22] A Kúria álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelem tárgyát képező népszavazási kérdés közvetlenül nem irányul az Országgyűlés hatáskörébe tartozó szervezetalakítási kérdésben

**Knk.VII.37.997/2016/4.**

való döntésre, azzal távolabbi összefüggésben áll, ezért megalapozatlanok az NVB határozatának erre vonatkozó megállapításai.

- [23] E körben releváns, hogy a kérelmező által hivatkozott 51/2001. (XI. 29.) AB határozat szerint „az, hogy a népszavazásra szánt kérdés távoli, közvetett összefüggésben áll valamely tiltott népszavazási tárgykörrel, nem eredményezi a kérdés tiltott tárgykörűvé válását”, továbbá az Alkotmánybíróság a 105/2007. (XII. 13.) AB határozatában foglaltak alapján „valamely konkrét szerv vagy szervtípus létrehozására, átalakítására, illetőleg megszüntetésére irányuló kérdés minősíthető olyan szervezetalakítási kérdésnek, amelyre a népszavazás elrendelésének tilalma kiterjed”. A Kúria álláspontja szerint az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés konkrétan nem szervezetalakításra irányul, a kérdés alapján a választópolgároknak közvetlenül nem az olimpiai megvalósítási hatóság, a Sportolói Bizottság, az Olimpiai Védnöki Testület, a Budapest 2024 Nonprofit Zrt. vagy bármely a Törvényben szereplő további szervezet létrehozásáról, átalakításáról vagy megszüntetéséről kell állást foglalniuk, hanem arról, hogy egyetértenek-e a Törvény hatályon kívül helyezésével. Az, hogy e Törvény hatályon kívül helyezésének szervezetalakítási következményei is vannak, önmagában nem lehet ok a kérdés hitelesítésének megtagadására. Az ellenkező álláspont elfogadása meg nem engedhető módon szűkítené le, az elérni kíván célhoz képest aránytalanul korlátozná az alapvető jog gyakorlását.
- [24] A Kúria nem tartja megalapozottnak a kérelmező azon érveit, amely szerint a Törvény az olimpiai megvalósítási hatóságot még vonatkozó rendelkezéseinek hatályba lépése esetén sem hozza létre, és azt központi hivatalként eredeti jogalkotó hatáskörében a Kormány fogja létrehozni, mivel a Törvény 10. § (1) bekezdése e tekintetben felhatalmazó rendelkezésnek minősül. Az olimpiai megvalósítási hatóságra vonatkozó, még nem hatályos rendelkezések későbbi sorsa a [23] pontban foglaltak okán nem bírnak relevanciával.
- [25] A Kúria megállapította, hogy a kérelmező helyesen érvelt azzal is, hogy a Sportolói Bizottság, az Olimpiai Védnökök Testülete, továbbá a Budapest 2024 Nonprofit Zrt. nem a Törvény alapján került felállításra. A Kormány 1856/2015. (XI. 27.) Korm. határozatával támogatta a XXXIII. Nyári Olimpiai és XVII. Nyári Paralimpiai játékok rendezési jogának elnyerése érdekében megvalósítandó Olimpiai Pályázat elkészítéséhez szükséges intézményrendszer kialakításáról és létrehozásáról, valamint a Magyar Állam, a Magyar Olimpiai Bizottság (MOB) és Budapest Főváros Önkormányzata (továbbiakban: fővárosi önkormányzat) közti együttműködés kereteiről rendelkező háromoldalú együttműködési megállapodás létrehozását. Az együttműködési megállapodást a Magyar Állam, a MOB és a fővárosi önkormányzat 2015. december 7. napján írta alá. Az együttműködési megállapodás rendelkezik a benyújtandó pályázat intézményrendszeréről: a felállítandó Sportolói Bizottságról, az Olimpiai Védnökök Testületéről, valamint az Olimpiai Egyeztető Fórumról. A felek a megállapodásban rögzítették, hogy a pályázat folyamatának stratégiai irányítása és vezetése, a pályázati eljárásban részt vevő szervezetek és személyek tevékenységének koordinálása az Egyes Kiemelt Jelentőségű Budapesti Beruházásokért Felelős Kormánybiztos feladata, azzal, hogy a Kormánybiztos tevékenysége és eljárása nem csorbíthatja a MOB és a fővárosi önkormányzat jogait és hatáskörét.
- [26] Mindezek alapján levonható az a következtetés, hogy a Sportolói Bizottság a Kormány, a fővárosi önkormányzat és a MOB közötti háromoldalú együttműködési megállapodással a Törvény hatályba lépése előtt létrejött, a Törvény esetleges hatályvesztése azt nem szünteti meg, továbbá mivel azt nem az Országgyűlés hozta létre, így az nem érinti az Országgyűlés szervezetalakítási hatáskörét. Az Olimpiai Védnökök Testülete szintén a Törvény hatályba lépése előtt alakult, annak létrehozatalára nem a Törvényben került sor, tehát a Törvény hatályvesztése, illetve az Országgyűlés szervezet átalakítási hatásköre az Olimpiai Védnökök Testületét sem érinti. A Budapest 2024 Nonprofit Zrt.-t a Magyar Olimpiai Bizottság és a fővárosi önkormányzat szintén a Törvény hatályba lépése előtt hozta létre. A gazdasági

**Knk.VII.37.997/2016/4.**

társaság megszüntetéséről a tagjai döntenek, így az nem az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés, a Zrt. megszüntetése egyebekben sem következik a Törvény hatályvesztéséből.

- [27] A Kúria a fentiekre tekintettel elvi éllel megjegyzi, hogy abban az esetben, ha a népszavazásra bocsátandó kérdés nem közvetlenül irányul valamely, az Országgyűlés hatáskörébe tartozó szervezetalakítási kérdésre, csupán közvetve érinti azt, illetőleg ha az érintettség csak látszólagos, akkor a kérdés hitelesítése az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés e) pontjára hivatkozással nem tagadható meg.
- [28] A népszavazáshoz való jog megfelelő érvényesülése megköveteli, hogy a választópolgárok egyértelműen és világosan nyilváníthassanak véleményt a népszavazási kezdeményezés tárgyát alkotó kérdéstről. Ezért a népszavazáshoz való jog garanciája a felteendő kérdés egyértelműsége. Az Nsztv. 9. § (1) bekezdése kifejezetten előírja, hogy a népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni (választói egyértelműség), továbbá a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés el tudja dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség).
- [29] A Kúria megállapítja, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdés az Nsztv. 9. § (1) bekezdésében foglalt – választói – egyértelműségi követelményt nem teljesíti, mely okból az NVB alapos indokkal tagadta meg a népszavazásra feltenni kívánt kérdés hitelesítését, annak megtévesztő jellegére utalással.
- [30] A választópolgári egyértelműség követelményével összefüggésben az NVB helyesen utalt a Kúria kapcsolódó gyakorlatára (Knk.IV.37.132/2016/4., Knk.IV.37.458/2015/3., Kvk.37.300/2012/2., Knk.IV.37.356/2015/2.), amely szerint a kérdéssel szemben követelmény, hogy az világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, feleljen meg a magyar nyelv nyelvtani szabályainak, a választópolgárok jól értsék, lássák át a kérdés lényegét, jelentőségét, hogy tudatosan és átgondoltan tudják leadott szavazataikkal a jogaikat gyakorolni. A Kúria ugyanakkor a jelen határozatában is szükségesnek ítéli rögzíteni, hogy felülvizsgálati eljárásának tárgya a hitelesíteni kért kérdés alkotmányosságának és törvényességének vizsgálata. A Kúria hatáskörébe nem tartozik a kérdés célszerűségi, okszerűségi, avagy gazdaságossági jellegű minősítése, továbbá az egyértelműségi követelmény vizsgálata nem lehet formális.
- [31] Az NVB indokoltan tért ki külön a megtévesztő kérdés kapcsán hozott Knk.IV.37.457/2015/3. számú határozatra, melyben kifejtette a Kúria, hogy nem tekinthető legitimnek az a népszavazás, amelyen a választópolgár nem tudja pontosan, hogy miről szavaz. E vizsgálati szempontnak jelen esetben kiemelkedő jelentősége van, hiszen – ahogy erre a kérelmező is utal a felülvizsgálati kérelmében, továbbá a részletes vizsgálat is igazolja – az csak látszólagos cél lehet, hogy a Törvény hatályon kívül helyezésre kerüljön.
- [32] Egyetért az NVB-vel a Kúria abban, hogy a kérdés kapcsán joggal feltételezhető, hogy az esetleges népszavazáson megjelenő választópolgárok döntő többsége azt gondolhatja, abban a kérdésben nyilvánít véleményt, hogy Budapest vagy Magyarország megrendezze-e a 2024. évi Olimpiai Játékokat. E választópolgári feltételezés annak ellenére alappal valószínűsíthető, hogy a valóságban és kellő nyilvánosság mellett az Olimpia pályázati eljárása már jóval a Törvény hatályba lépése előtt meghozott országgyűlési és kormányzati határozatok, egyéb megállapodások alapján megkezdődött. E tévedést tovább erősíti a Törvény megalkotása, elnevezése, egyes rendelkezései, holott a Törvény hatályon kívül helyezése esetén is akadály nélkül lebonyolítható a rendezvény, megrendezhetőek az olimpiai játékok, mely okból az érvényes és eredményes népszavazásnak nem szükségszerű következménye a pályázat visszavonása, vagy az elnyert rendezés lemondása. A kérdéssel elérhető eredmény és az arra adandó igenlő válasz mögötti választópolgári szándék összhangja tehát nem áll fenn, mely a

**Knk.VII.37.997/2016/4.**

kérdés megtévesztő jellegét igazolja.

- [33] Fenti megállapítások alátámasztásaként utal a Kúria arra, hogy az Országgyűlés a XXXIII. Olimpiai Játékok és a XVII. Paralimpiai Játékok 2024-es budapesti megrendezésére vonatkozó pályázati szándék támogatásáról az OGY határozat döntött, azaz a pályázati szándék és lépések nem a Törvényen, hanem OGY határozaton alapulnak. A Törvény esetleges hatályon kívül helyezése után az OGY határozat szerinti felkérés változatlanul érvényben és hatályban maradna, ahogy erre az NVB határozat maga is részletesen utal.
- [34] A Kúria vizsgálta abból a szempontból is a kérdést, hogy mennyiben várható el a választópolgároktól a feltett kérdés pontos értelmezése. A kérelmező által hivatkozott 24/2012. (V.11.) AB határozat, valamint a Kúria Knk.IV.37.484/2013/2. és a Knk.IV.37.485/2013/2. számú döntései szerint az állampolgároktól általánosságban is, valamint a népszavazásra feltett kérdés tekintetében különösen elvárható, hogy a vonatkozó jogszabályok ismeretének birtokában legyenek, és ennek megfelelően adják le szavazatukat. Mindez a népszavazásra feltenni kívánt kérdésben szereplő Törvény esetében is természetesen elvárható, az azonban már nem, hogy az állampolgárok e Törvény hatályon kívül helyezésének következményeit minden tekintetben átlássák. A Törvény elnevezése szerint a XXXIII. nyári olimpiai és XVII. nyári paralimpiai játékok pályázatáról és rendezéséről szól, ezért a választópolgárok joggal feltételezhetik, hogy a Törvény esetleges hatályon kívül helyezése az olimpiai pályázat visszavonását eredményezi. A választópolgároktól jelen esetben azért sem várható el, hogy tudják mi a hatályon kívül helyezés valós következménye, mert maga a pályázati folyamat is bonyolult, több szereplővel zajlanak az események, és a folyamatindító OGY határozat után több hónappal, a pályázati folyamat jelentősebb lépéseit követően került sor a Törvény megalkotásra, amely önmagában is szokatlan. Zavaró lehet a választópolgári értelmezés szempontjából az is, hogy a Törvény tárgya és célja az 1. § (2) bekezdése szerint a pályázattal kapcsolatos technikai, eljárási szabályok rendezése, ugyanakkor a Törvénynek nincsen olyan lényeges rendelkezése, amelyről a Kormány, a fővárosi önkormányzat, vagy a MOB Sportolói Bizottsága saját hatáskörben – törvényi felhatalmazás nélkül – ne dönthetne. Megállapítható, hogy a pályázati kiírásban szereplő – Törvényben is felsorolt – garanciák egyike sem az Országgyűlés hatáskörébe tartozó vállalás, ezeket a jelen szakaszban ezen törvény hiányában is vállalhatja az illetékes szerv.
- [35] Külön elemzés tárgyát képezte, hogy a Kúria a Knk.IV.37.257/2016/7. számú ügyben már foglalkozott egy hasonlóan megfogalmazott – adott törvény hatályon kívül helyezésére vonatkozó – kérdés egyértelműségével, és azt hitelesítette. Ezen előzményi döntés indokoltá teszi a két ügy összevetését. Az összehasonlítás eredményeként azonban az állapítható meg, hogy a feltett kérdések jogi megítélése eltérő. Míg az idézett korábbi ügyben az adott törvény hatályon kívül helyezése ténylegesen azzal a következménnyel járhatott volna a népszavazás nyomán, hogy a törvény által bevezetett intézkedés megsemmisítésre kerül – vagyis a szavazási motivációs cél teljesülhetett volna –, addig jelen ügyben – egy érvényes és eredményes népszavazás után – a hatályon kívül helyezésnek nem lehetne egyenes következménye a pályázat visszavonása. Ahogy a pályázati folyamat megindítása megtörténhetett a Törvény megalkotása előtt, attól függetlenül, az a Törvény megsemmisítése után sem ütközne akadályba, változatlanul folyhatna tovább.
- [36] A jelen ügy felveti annak a kérdését, hogy nem tekinthető úgy, hogy rendeltetésének megfelelően használják a népszavazás jogintézményét, ha a hitelesítésre bocsátott kérdés nyomán a népszavazás a szavazásra ösztönző szándék szerinti célt nem képes elérni, azaz a választópolgári vélemény-nyilvánításnak nincs, nem lehet valós eredménye. A Törvény öncélú, minden valós következmény nélküli hatályon kívül helyezése nem indokolhatja a választópolgári akarat érvényre juttatását.

**Knk.VII.37.997/2016/4.**

- [37] A kérelmező bár amellettt érvelt, hogy a kérdés semmilyen formában nem utal arra vagy kelti azt a látszatot, hogy a választópolgár abban a kérdésben nyilvánít véleményt, hogy Budapest vagy Magyarország megrendezze-e a 2024. évi Olimpiai Játékokat, hanem kifejezetten egy megjelölt törvény hatályon kívül helyezésére irányul, mégis a felülvizsgálati kérelemben maga is – tévesen – úgy véli, a Törvény népszavazás eredményeként történő hatályon kívül helyezésének a hatása az, hogy Budapest főváros az olimpia megrendezésének a jogát nem nyerheti el. A Kúria szerint a kérelmező ezen érveiből is egyértelmű, az állampolgárok nem láthatják át, hogy a Törvény hatályon kívül helyezése milyen valós következményekkel jár az olimpiai pályázatot illetően.
- [38] A Kúria fenntartja a Knk.IV.37.132/2016/4. és a Knk.IV.37.133/2016/4. számú határozataiban tett korábbi megállapításait, amelyek szerint bizonyosan sérti a kérdésegyértelműség követelményét, ha a választópolgárnak a feltett kérdés alapján nincs lehetősége átlátni döntésének valamennyi érdemi következményét, melybe beletartozik az is, hogy azt sem tudja felismerni, hogy nincs is kézzel fogható eredménye a vélemény-nyilvánításának.
- [39] A Kúria a fentiekben rögzített további okokból megállapította, hogy a hitelesítés megtagadása az NVB részéről az Nsztv. 9. § (1) bekezdésében foglalt feltételek hiányában jogszerű volt, amelynél fogva az Nsztv. 30. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az NVB határozatának helybenhagyásáról.
- [40] A Kúria az alaptalan bírósági felülvizsgálati kérelmet előterjesztő kérelmezőt kötelezte az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43. § (7) bekezdése szerinti illeték megfizetésére.
- [41] A Kúria e végzéséről az Nsztv. 30. § (4) bekezdése alapján a Magyar Közlönyben nyolc napon belül közleményt tesz közzé.
- [42] A Kúria végzése elleni további jogorvoslatot az Nsztv. 30. § (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2016. december 14.

**dr. Kalas Tibor s.k. a tanács elnöke, dr. Tóth Kincső s.k. előadó bíró, dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. bíró**

A kiadmány hitelélül:  
tisztviselő